

BEST FOR WOMEN
11/4/97 INTERCONTINENTAL

ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ
Ο ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΛΟΓΟΣ ΣΤΗΝ ΕΞΟΥΣΙΑ
Τί πρόσφερε και πώς διαφοροποιήθηκε
η γυναίκα στην πολιτική
Εισήγηση της βουλευτού **κ.Φάνης Πάλλη-Πετραλιά**

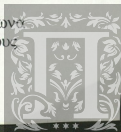
Το γεγονός και μόνο οτι συζητάμε σήμερα το "γυναικείο πολιτικό λόγο" στο **περιθώριο**,ή έστω,στα **πλαίσια** μιας Εκθεσης για γυναικεία είδη και υπηρεσίες,δείχνει πιστεύω ανάγλυφα **και την ευρύτητα** του λόγου αυτού,αλλά **και τη βαρύτητα** που δίδει γενικά η συγχρονη κοινωνία στο γυναικείο πολιτικό λόγο!

Προς Θεού,δεν θέλω να προσβάλω τους διοργανωτές. Αντίθετα τους ευχαριστώ για την πρόσκλησή τους. Αλλωστε η συμμετοχή μας και μόνο στη σημερινή εκδήλωση δείχνει ότι **κατανοούμε πλήρως** την επικρατούσα κατάσταση. **Το "κατανοούμε",δεν σημαίνει,φυσικά,ότι την αποδεχόμαστε!** Θα ήταν διαστροφικό,να είμαστε το 52% του πληθυσμού και των ψηφοφόρων και να έχουμε μια τόσο ασήμαντη επιρροή πάνω στη διαμόρφωση και άσκηση της Εξουσίας.

Κυρίες και κύριοι,

Εκινώ με μια σύντομη ιστορική ανασκόπηση: Στις **πατριαρχικά δομημένες κοινωνίες** της Δύσης απο την Εποχή του Ομήρου ως τα σήμερα,ο γυναικείος λόγος στην Εξουσία,πολλές φορές υπήρξε **κρίσιμος** ή και **αποφασιστικός** στις πολιτικές εξελίξεις πολλών κρατών.**Αλλά πάντοτε έμμεσος.**

Απο την αρχαιότητα,τη Ρώμη,το Βυζάντιο,το Μεσαίωνα και την Αναγέννηση ως τον αιώνα μας πίσω ή πλάι στους

διάσημους άνδρες που διαμόρφωσαν την Ιστορία, υπήρξαν πάντοτε **σημαντικές γυναικείες μορφές** που επηρέασαν αποφασιστικά τις πολιτικές εξελίξεις.

Το "cherchez la femme" μπορεί να εφευρέθηκε για να κολακέψει τη γυναικεία αφέλεια ή να καλύψει ανδρικές αποτυχίες, είναι όμως, πολλές φορές **ιστορική αλήθεια!**

Για παράδειγμα, κανένας δεν αμφισβητεί πως αν η Θεοδώρα δεν στεκόταν απέναντι στον Ιουστινιανό εκείνη την τρομερή ημέρα της εξέγερσης του "Νίκα" λέγοντάς του πως "εσύ μπορείς να αποδράσεις" - εγώ θα μείνω γιατί "καλόν εντάφιον εστι η πορφύρα"

η Βυζαντινή Αυτοκρατορία δεν θα επιζούσε άλλα χίλια χρόνια! Τουλάχιστον όπως την γνωρίζουμε οτι εξελίχθηκε.

Ωστόσο το θέμα μας είναι ο **σημερινός** γυναι-κείος λόγος και η **άμεση** επιρροή που ασκεί και όχι ο **έμμεσος** και **περιστασιακός** λόγος που ανέκαθεν υπήρχε.

Ας δούμε πρώτα-πρώτα για ποιό γυναικείο πολιτικό λόγο μιλάμε **και αν υπάρχει καν γυναι-κείος πολιτικός λόγος...**

Διότι πιστεύω η κ.Θάτσερ μπορεί να άσκησε μια θαυμάσια Πρωθυπουργία στη Βρεταννία, μπορεί να επηρέασε τις παγκόσμιες εξελίξεις, αλλά δεν αντιλήφθηκε κανένας να εξέφρασε **κανέναν γυναικείο πολιτικό λόγο.**

Πέρα ίσως απο το γυναικείο πείσμα της - το οποίο όμως δεν είναι και αποκλειστικά γυναικείο χαρακτηριστικό, δεν είδα πώς και σε τί διαφοροποιήθηκε απο τους άνδρες ομολόγους της. Ποιά ήταν η ειδοποιός διαφορά. Ακόμα και ο τίτλος της "σιδηράς" δεν είναι πρωτότυπος. Είχε προ πολλών δεκαετιών απονεμηθεί στο Μπίσμαρκ!!!

Ας έλθουμε στα καθ'ημάς. Στην ισχνή γυναικεία εκπροσώπηση στη σημερινή κυβερνητική εξουσία:

Δεν βλέπω -και αμφισβητείστε το αν θέλετε- σε **τί διαφέρει ο πολιτικός λόγος ή η πολιτική πρακτική** της κ.Βάσως Παπανδρέου ας πούμε,απ'ότι ενός συναδέλφου της άνδρα. Ποιά είναι τα σημεία εκείνα που θα κάνουν εναν παρατηρητή να πεί: "α,αυτό το υπουργ-γείο το διευθύνει γυναίκα!!!"

Δεν θα μπορούσα βέβαια να ισχυρισθώ το ίδιο για την αείμνηστη Μελίνα. Αλλά η Μελίνα ήταν πέρα και πάνω απο πολιτικός,ντίβα,ηθοποιός,σταρ και σαν τέτοια κυρίως μιλούσε και δρούσε.

Εν ολίγοις,αυτό που θέλω να πω είναι οτι ανεξαρτήτως των αγώνων που έκαναν και κάνουν οι γυναίκες για να μπουν στα Κέντρα Λήψης των Αποφάσεων και ανεξαρτήτως των όποιων μικρών επιτυχιών τους,ουσιαστικά **δεν ανέπτυξαν ενα καθαρά γυναικείο λόγο για την Εξουσία**. Ούτε διαφοροποιήθηκε η δράση τους στην πολιτική σε

βαθμό,σε ευρύτητα και σε βαρύτητα τέτοια,που, πράγματι,να είναι εξώφθαλμα **αισθητή**,πολύ περισσό-τερο να "**κάνει σχολή**" και να ανοίξει **νέους** δρόμους.

Το γεγονός οτι είμαστε πολύ λίγες που κατορθώσαμε τα τελευταία χρόνια να μπορούμε και να επιβιώσουμε στο Κέντρο Λήψης των Αποφάσεων,όπως είναι η Βουλή και η Κυβέρνηση είναι μια ερμηνεία,μια αιτία,ισως-ισως και το αποτέλεσμα. Πάντως δεν είναι ο λόγος - ο κυρίαρχος λόγος.

Ο βασικός,ο πρωταρχικός λόγος για τον οποίο ο Γυναικείος Πολιτικός Λόγος στην Εξουσία ήταν και παραμένει περιθωριακός είναι πιστεύω η ίδια η **δομή** της Εξουσίας. **Αυτή η Εξουσία,οι κανόνες ανάληψης και άσκησης της έχουν "εφευρεθεί" απο τους άνδρες για τους άνδρες**. Το παιχνίδι της Εξουσίας μοιάζει περισσότερο με το κυνήγι της πάπιας

σε βάλτους, παρα μ'ένα επιτραπέζιο που απαιτεί νόηση, ευαισθησία, διπλωματικότητα, φαντασία. Οι γυναίκες που επιθυμούν να παίξουν το παιχνίδι θα πρέπει να το παίξουν με τους **ανδρικούς κανόνες, όρους και προϋποθέσεις**. Θα πρέπει να "μπουν" στο βάλτο να σημαδέψουν, να κυνηγήσουν. Κυρίως να σιγουρέψουν τα βήματά τους, αφού κάθε στιγμή κινδυνεύουν να βουλιάξουν.

Θα με ρωτήσετε: Θα μπορούσε να υπάρξει μια άλλη δομή Εξουσίας; Θεωρητικά πιστεύω ναί. Δεν μπορώ να φαντασθώ πώς μια γυναίκα θα μπορούσε να δομήσει μια μορφή εξουσίας που θα περιείχε κάποια ακραία στοιχία σαν της σημερινής. Κατι απλό: Δεν θα μπορούσα να διανοηθώ μια μορφή γυναικειάς δομημένης Εξουσίας όπου εκατομμύρια τόννοι τροφίμων να θάβονται, την ίδια ώρα που εκατομμύρια παιδιά πεθαίνουν απο την πείνα. Ανεξάρτητα αν τα τρόφιμα θάβονται στην Ευρώπη και τα παιδιά πεθαίνουν στην Αφρική.

Οπως δεν θα μπορούσα να διανοηθώ μια γυναικειά δομημένη Εξουσία με ένα τόσο **ακατάστατο και βρώμικο φυσικό Περιβάλλον**. Η με μια τόσο **υποκριτικά κακή Παιδεία**. Η με μια τόσο χυδαία **κατασπατάληση των ανθρωπίνων πόρων...**

Εν ολίγοις, γνώμη μου είναι οτι η σημερινή ανδρικά δομημένη Εξουσία στερείται δύο βασικών στοιχείων: **Της Φαντασίας και της Ευαισθησίας.**

Τουλάχιστον οσης φαντασίας και ευαισθησίας θα μπορούσαν να προσφέρουν οι γυναίκες...

Τί μπορεί να γίνει; Όχι και πολύ σπουδαία πραγματα, στο προβλεπτό, τουλάχιστον, μέλλον! Είμαστε **αναγκα-σμένες** οι γυναίκες, όσες μπαίνουμε και όσες επιβιώνουμε στην Πολιτική, να παίζουμε το παιχνίδι με τους κανόνες τους ανδρικούς. Να διευθύνουμε υπουργεία και υπηρεσίες

που έφτιαξαν άνδρες και κυρίως να επιδιώκουμε και να επιτυγχάνουμε στόχους που έθεσαν ή θέτουν άνδρες.

Είμαι,λοιπόν,μοιραίο,η γυναικεία παρουσία στην Εξουσία,όπου είναι αποφασιστική να είναι έμμεση και όπου είναι άμεση να είναι ασήμαντη ή περιθωριακή;
Οχι! Κατηγορηματικά οχι!

Είμαι αισιόδοξη.Σ'αυτή την γης ο άνθρωπος απο την ώρα που βγήκε απο το Σπήλαιο μέχρι σήμερα, τόσο τη βιολογική όσο και την κοινωνική του ανέλιξη την κατέκτησε με αγώνες. Σταδιακά και επίπονα.

Η γυναικεία ανάμιξη με τα Κοινά,η γυναικεία επαφή με τις παρυφές της Εξουσίας αριθμεί μόλις λίγες δεκαετίες!

Ψήφο κερδίσαμε μόλις πριν 5 δεκαετίες και συνταγματικά κατοχυρώσαμε την Ισότητα μόλις το 1974. Σε λίγο καλύτερη μοίρα είναι κάποιες άλλες χώρες της Βόρειας Ευρώπης,ενω κάποιες Μεσογειακές βρίσκονται στην ίδια ή και χειρότερη με μας κατάσταση. Ωστόσο η αρχή έχει γίνει. Η γυναίκα εστω με κανόνες άλλων παίζει στο Παιχνίδι της Εξουσίας με ρυθμούς αυξανόμενους.

Χρόνο με το χρόνο,δεκαετία με δεκαετία όλο και περισσότερες γυναίκες πολιορκούν την Εξουσία, μπαίνουν στους ρυθμούς της,κατακτούν κάποια κομμάτια της. Φυσικά όπως είπα ελάχιστα τη διαφοροποιούν,αφου οι κανόνες είναι δεδομένοι. Ομως και αυτό το ελάχιστο,σε κάποιες περιπτώσεις είναι μετρήσιμο και σημαντικό.

Το σημαντικότερο,ωστόσο,είναι για μένα αυτό που προβλέπω να συμβεί στο μέλλον.

Δίχως να κάνω τον προφήτη,χρησιμοποιώντας τα μαθηματικά και τη λογική,πιστεύω πως στις επόμενες λίγες δεκαετίες μια λαμπρή σελίδα θα ανοιγεί ως προς τη

γυναικεία συμμετοχή και τη διαμόρφωση ενός γυναικείου πολιτικού λόγου για την Εξουσία.

Καθως οι εμπειρίες απο την ανάμιξη αυτή θα πολλαπλασιάζονται,

{SYMBOL 204 \f "Wingdings"} καθως,ο απόλυτος αριθμός των γυναικών που ασχολούνται με την πολιτική αυξάνεται και θα αυξάνεται

{SYMBOL 204 \f "Wingdings"} καθως,τέλος,η νοοτροπία,η κοινωνική νοοτροπία που επικρατεί οτι η ανάμιξη με τα Κοινά είναι κατ'εξοχήν ανδρική υπόθεση,θα αλλάζει,

Πιστεύω οτι θα έλθει η μέρα,θα έλθει η στιγμή που οι γυναίκες,δεν θα μπορούν **μόνο** να συμμε-τάσχουν στο Παιχνίδι, αλλά και να **επαναδιατυ-πώσουν,να επαναδιαμορφώσουν τους Κανόνες του**

Τότε,πιστεύω,θα μπορέσουν να σχεδιάσουν μια πιο **ανθρώπινη κοινωνία,με περισσότερη φαντασία, ευαισθησία,ποιότητα και αποτελεσματικότητα.**

Θα έχουμε τότε ενα **γυναικείο λόγο για την Εξουσία,ενα διαφορετικό λόγο**,ενα λόγο που πιστεύω θα στοχεύει και θα φτιάχνει **μια καλύτερη κοινωνία**. Εως τότε η Μάργκαρετ Θάτσερ,η Μαντλίν Ολμπράιτ η Τανσού Τσιλέρ,όποιες άλλες επώνυμες στον κόσμο και όλες εμεις που ασχολούμαστε με τα Κοινά,θα είμαστε **αντιδραστήρια** μιας Χημικής Ενωσης που συμβαίνει και που τα αποτελέσματά της θα τα δούμε στο μέλλον. Και βέβαια εν τω μεταξύ θα χρησιμο-ποιούμαστε ως τα **άλλοθι Ισότητας των ανδροκρα-τούμενων πολιτικών και κοινωνικών συστημάτων Εξουσίας που ζούμε και υπηρετούμε.**

Ωστόσο δεν πρέπει να πτοούμεθα.
Είμαστε οι πρωτοπόροι μιας άλλης πολιτικής
αντίληψης που έρχεται.
Και όλοι οι πρωτοπόροι απολαμβάνουν πάντοτε
μόνο τη χαρά της σποράς!..

Αθήνα 10 Απριλίου 1997

Υπόψη κ.Λείας Παπαευστρατίου
Αρχισυντάκτρια Εκδόσεων "Ε.ΤΕΡΖΟΠΟΥΛΟΣ"

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΟΜΙΛΙΑΣ

της βουλευτού **κ.Φάνης Πάλλη-Πετραλιά**
για τη στρογγυλή τράπεζα που διοργανώνεται στα πλαίσια
της έκθεσης "BEST FOR WOMEN"

με τίτλο: "ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ -
Ο ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΛΟΓΟΣ ΣΤΗΝ ΕΞΟΥΣΙΑ
Τί προσφέρει και πώς διαφοροποιήθηκε η
γυναίκα στην πολιτική"

1. **Ιστορική αναδρομή.** Η συμμετοχή της Γυναίκας στο πολιτικό γίνεσθαι και ο έμμεσος και περιστασιακός επηρεασμός του.
2. **Η κατάσταση σήμερα.** Υπάρχει γυναικείος πολιτικός λόγος - και αν όχι - γιατί;
3. Γιατί είναι αδύνατη η ανάπτυξη καθαρά γυναικείου πολιτικού λόγου στις σύγχρονες δομές εξουσίας που έγιναν από τους άνδρες για τους άνδρες. **Οι γυναίκες είναι αναγκασμένες να παίζουν με τους ανδρικούς όρους και προϋποθέσεις.**
4. **Προοπτικές.** Μπορεί να υπάρξει μια άλλη δομή εξουσίας. Πώς μπορεί να επαναδιατυπωθούν οι κανόνες του Παιχνιδιού. Τί διαφορετικό μπορεί να συνεισφέρει η γυναίκα στην εξουσία. Ποιοί οι ιδιαίτεροι τομείς που μια γυναικεία πολιτική προσέγγιση θα άλλαζε ριζικά την Κοινωνία.
5. **Πορεία προς το αύριο.** Είναι μαθηματικά βέβαιο ότι στις επόμενες δεκαετίες ένας καθαρά γυναικείος πολιτικός λόγος θα διατυπωθεί επηρεάζοντας αποφασιστικά τα πολιτικά και κοινωνικά συστήματα.

Αθήνα 11 Απριλίου 1997

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

" Η δομή της εξουσίας και οι κανόνες άσκησής της έχουν γίνει απο τους άνδρες,γι'αυτό και είναι πρακτικά αδύνατο να διατυπωθεί γυναικείος πολιτικός λόγος. Οι όποιες γυναίκες μπαίνουν και επιβιώνουν στην πολιτική είναι αναγκασμένες να "παίζουν" με τους ανδρικούς κανόνες,όρους και προυποθέσεις".

Τα παραπάνω τόνισε η βουλευτής **κ.Φάνη Πάλλη-Πετραλιά** κατά την ομιλία της στα πλαίσια της Εκθεσης **"BEST FOR WOMEN"** που διοργάνωσαν η **EVENT** και το περιοδικό **"ΓΥΝΑΙΚΑ"**.

Η κ.Πετραλιά αφού υπογράμμισε οτι δεν θα μπορούσε ποτέ να φαντασθεί μια μορφή γυναικείας δομημένης εξουσίας όπου **"τόννοι τροφίμων να θάβονται την ώρα που εκατομμύρια παιδιά πεθαίνουν απο την πείνα,ή με ενα τόσο ακατάστατο και βρώμικο περιβάλλον ή με μια τόσο υποκριτικά κακή παιδεία"** τόνισε οτι καθώς η γυναίκα και αριθμητικά ενισχύει την παρουσία της στην πολιτική και αποκτά περισσότερες εμπειρίες στις προσεχείς δεκαετίες θα μπορέσει να διατυπώσει ενα καθαρά γυναικείο πολιτικό λόγο που θα περιέχει **Φαντασία,Ευαισθησία, Πρακτικότητα και Αποτελεσματικότητα** αλλάζοντας έτσι αποφασιστικά τις πολιτικές και κοινωνικές δομές. Εως τότε -κατέληξε- όσες γυναίκες παραμένουν στην πολιτική θα αποτελούν το **"άλλοθι της Ισότητας"** των ανδρο-κρατούμενων πολιτικών και κοινωνικών συστημάτων.

